

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	๑
บทคัดย่อ	๑
ABSTRACT	๔
สารบัญ	๘
สารบัญตาราง	๙
บทที่ 1 บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย	๔
สมมติฐานของการวิจัย	๔
กรอบแนวคิดการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๐
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๑
1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๑๑
1.1 การบริหารโรงเรียน	๑๑
1.1.1 ความหมายของการบริหารโรงเรียน	๑๑
1.1.2 หลักการบริหารโรงเรียน	๑๒
1.2 การบริหารงานวิชาการ	๑๕
1.2.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ	๑๕
1.2.2 ความสำคัญของงานวิชาการ	๑๖
1.2.3 ผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารงานวิชาการ	๑๗
1.2.4 ขอบข่ายและการกิจกรรมบริหารงานวิชาการ	๑๘

หัวเรื่อง	หน้า
1.2.5 ยุทธศาสตร์การบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒	53
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
2.1 งานวิจัยในประเทศ	55
2.2 งานวิจัยต่างประเทศ	59
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ ๕ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	150
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	150
วิธีดำเนินการวิจัย	150
การวิเคราะห์ข้อมูล	151
สรุปผลการวิจัย	151
อภิปรายผล	153
ข้อเสนอแนะ	157

หัวเรื่อง

หน้า

บรรณานุกรม	158
ภาคผนวก	164
ภาคผนวก ก แบบสอนถ่านเพื่อการวิจัย	165
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำานกับ กรอบแนวคิดในการวิจัย (IOC)	176
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	179
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	185
ประวัติผู้วิจัย	189

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่	หน้า
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ด้านการแนะนำการศึกษา	89
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา	91
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	93
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	95
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	97
15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	100
16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	103
17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	106
18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	109

ตารางที่	หน้า
19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียน	111
20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	113
21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อในวัสดุธรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	115
22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	117
23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการแนะนำการศึกษา	119
24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา	121
25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	123
26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	126

ตารางที่	หน้า
27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น	128
28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 จำแนกตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	131
29 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน	134
30 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา โดยรวม	136
31 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน โดยรวม โดยใช้วิธีการ ของ Scheffe'	137
32 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	137
33 แสดงผลกรุ่นทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	138
34 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนาระบวน การเรียนรู้	138
35 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	139

ตารางที่	หน้า
36 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	139
37 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	140
38 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	140
39 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	141
40 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	141
41 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	142
42 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้	142
43 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	143
44 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการแนะนำ การศึกษา	143

ตารางที่

หน้า

45 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการแนะนำการศึกษา โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	144
46 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการนิเทศ การศึกษา	144
47 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการนิเทศการศึกษา โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	145
48 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	145
49 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	146
50 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการส่งเสริม ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	146
51 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ แก่ชุมชน โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	147
52 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการประสาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา	147
53 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่างกัน ด้านการประสานความร่วมมือใน การพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	148

ตารางที่	หน้า
54 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่วงชั้นที่จัดการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นักคณิต ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	148
55 แสดงผลการทดสอบรายคู่การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นต่าง ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นักคณิต ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยใช้วิธีการของ Scheffe'	149

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY